

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

จำนวน สุภาชิต คำพึงเพย (๒)

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนิด

เกมสำนวนไทย

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกัน
เขียนสำนวนไทยที่มีชื่ออวัยวะอยู่ในสำนวน

สำนวน สุภาชิต
คำพังเพย (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายลักษณะสำนวนที่เป็นสุภาพและคำพังเพยได้
๒. วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวนไทยกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
๓. บอกความสำคัญของการใช้สำนวนไทยได้

คำถามชวนคิด ?

“
คำถาม : นักเรียนจะสามารถจำแนกสุภาชิต
และคำพึงเพยได้อย่างไร
”

“
คำตอบ : จำแนกสุภาชิตและคำพึงเพย
โดยใช้ความหมายเป็นเกณฑ์
”

ทบทวนสุภาชิต

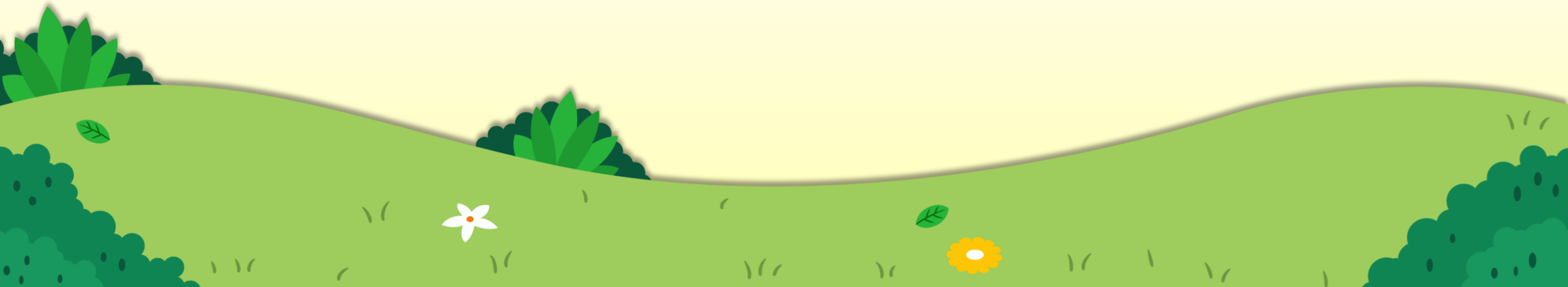
สุภาชิต หมายถึง ถ้อยคำที่
กล่าวเป็นทำนองให้ข้อคิด คติ และ
สั่งสอน เพื่อให้ทุกคนทำความดี
ละเว้นความชั่ว

“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

สุภาชิต

หมายถึง ทำอย่างไรก็มักจะได้ผลอย่างนั้นตอบแทน
ถ้าทำดีก็ได้ผลดี ถ้าทำชั่วก็ได้ผลชั่ว

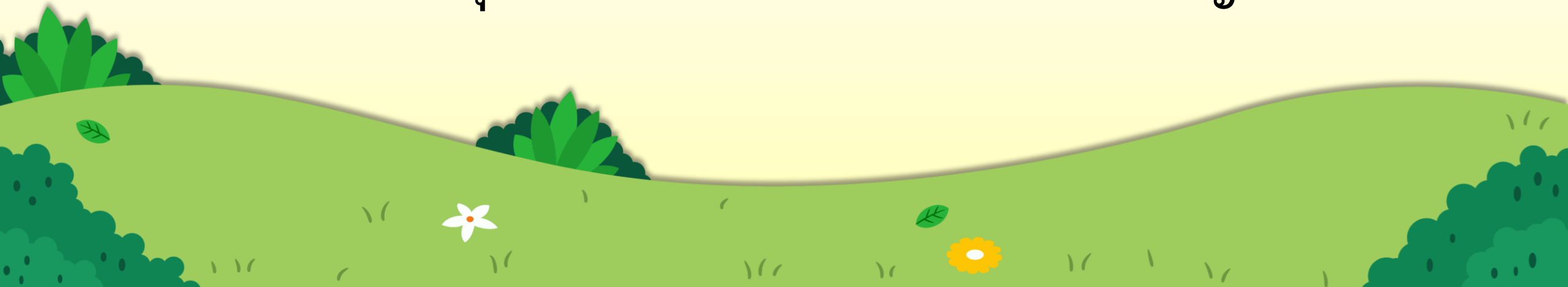

“แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร”

สุภาชิต

หมายถึง ยอมสงบเสียดีกว่าการเอาชนะต่อ เพราะจะทำให้
เรื่องราวลุลงไปทั่ว จนอาจจะเป็นเรื่องใหญ่ได้

“เชื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน”

สุภาชิต

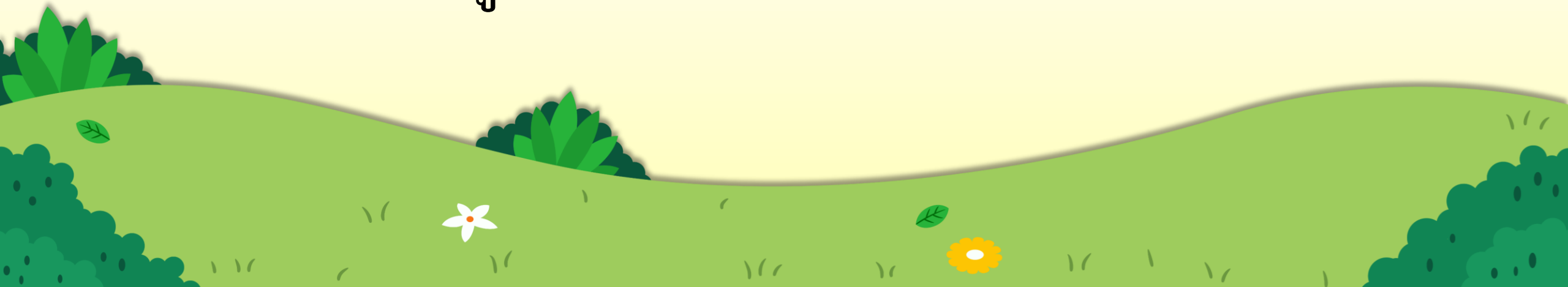
หมายถึง คนซื่อสัตย์จะอยู่ที่ไหนก็อยู่ได้นาน และมีความมั่นคง
ในชีวิตการงาน ส่วนคนคดโกงอยู่ที่ไหนก็อยู่ได้ไม่นาน

“ไฟในอย่านำออก ไฟนอกอย่านำเข้า”

สุภาชิต

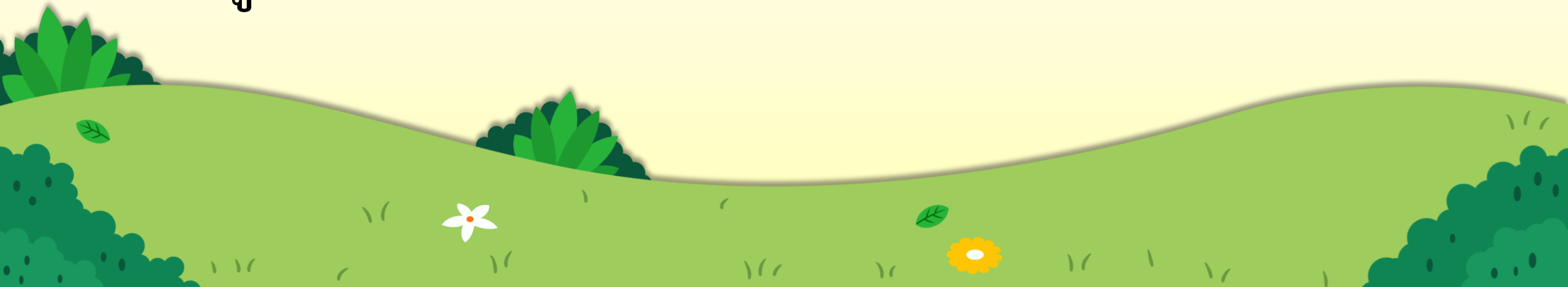
หมายถึง เรื่องไม่ดีภายใน ไม่ควรไปเล่าให้คนอื่นฟัง และเรื่องที่
คนภายนอกพูดว่าคนภายใน ก็ไม่ควรมาเล่าให้คนในฟัง

“รักวัวให้ผูก รักลูกให้ดี”

สุภาชิต

หมายถึง การเลี้ยงลูกอย่าเอาแต่รักทะนุถนอมจนเกินไป
ต้องรู้จักสั่งสอนเมื่อทำผิดเพื่อให้หลานจำ มิฉะนั้นจะเสียคนได้

คำพังเพย

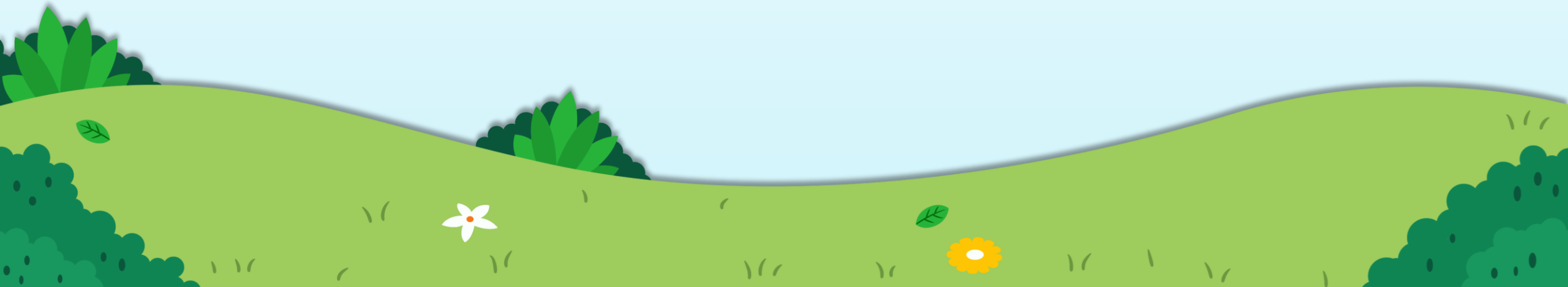
คำพังเพย หมายถึง ถ้อยคำที่
แสดงความจริง ไม่ได้สอนโดยตรง
จะเป็นคำที่กล่าวไว้ให้ตีความหมาย
เข้ากับเรื่อง เปรียบเทียบ ให้ข้อคิด

“กระต่ายตื่นตูม”

คำพังเพย

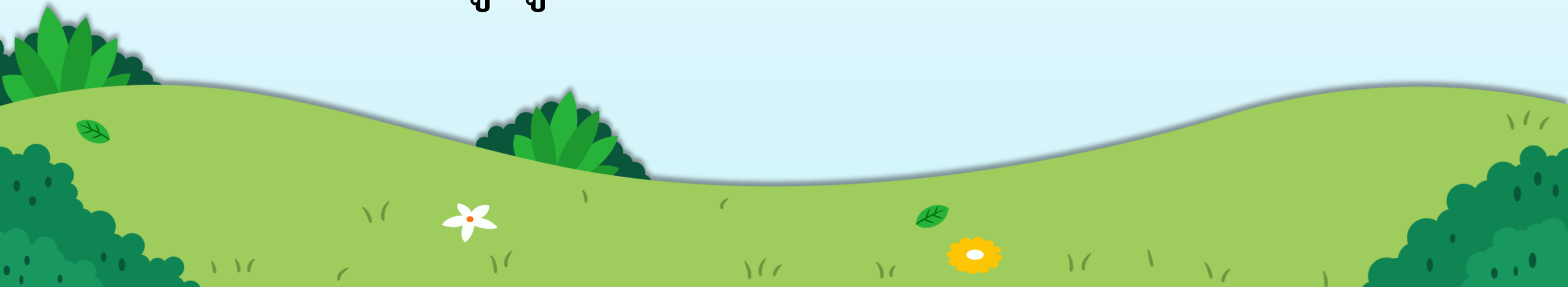
หมายถึง ใช้เปรียบเทียบคนที่แสดงอาการตื่นตกใจง่าย
โดยไม่ทันสำรวจให้ถ่องแท้ก่อน

“หมองูตายเพราะงู”

คำพังเพย

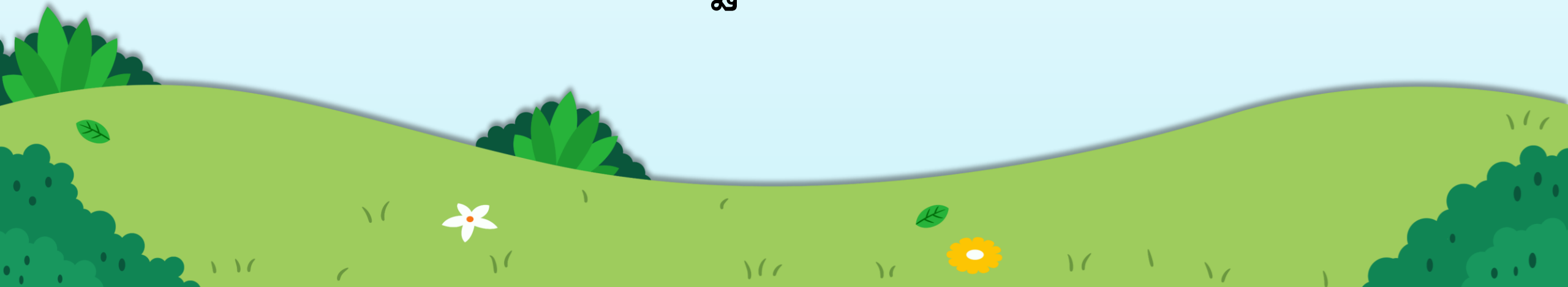
หมายถึง ผู้ที่ชำนาญในการเอางูเห่ามาเลี้ยงเป็นอาชีพ
ก็อาจจะถูกงูเห่ากัดตาย เพราะความประมาทได้

“กึ่งก่าได้ทอง”

คำพังเพย

หมายถึง พอได้ดีหรือร่ำรวยขึ้นมาก็เย่อหยิ่งจองหอง
ลืมหิว ลืมฐานะเดิมของตน

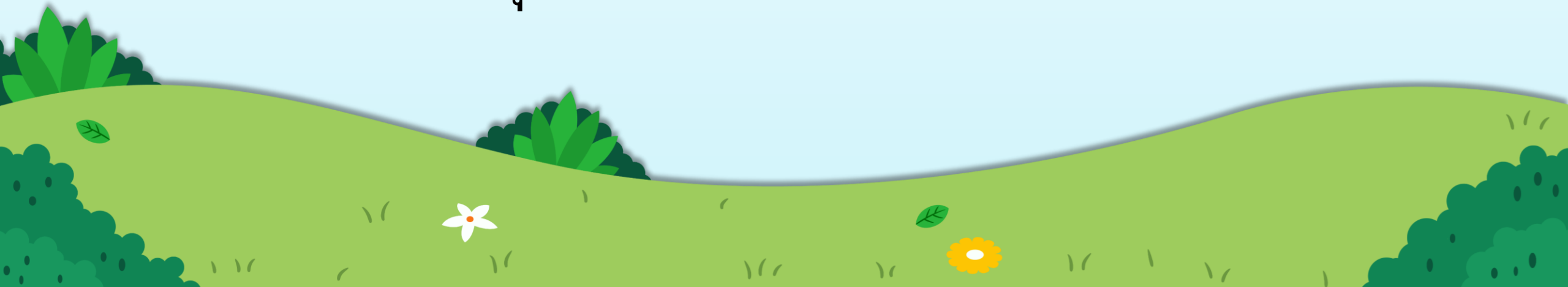

“ซื้อข้างจับตักแตน”

คำพังเพย

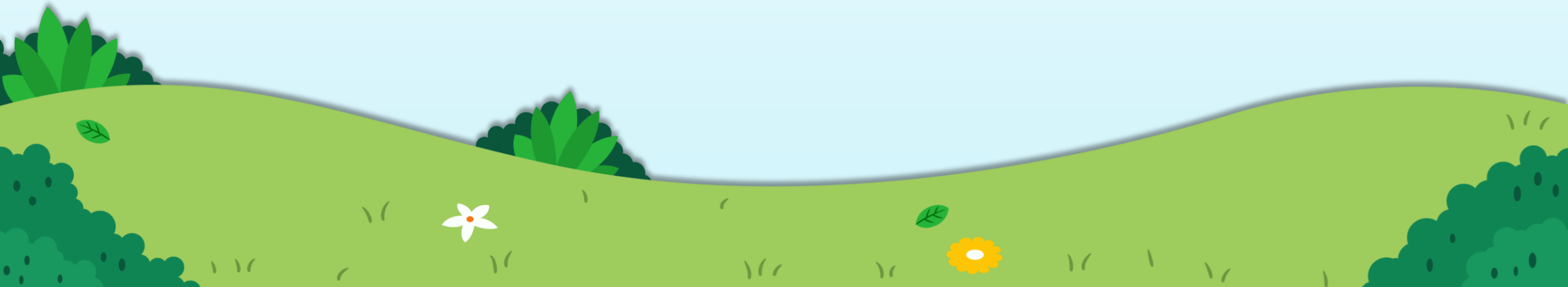
หมายถึง ลงทุนมากแต่ได้ผลกำไรน้อย ได้ผลนิดหน่อย
ไม่คุ้มค่ากับสิ่งที่ทำหรือสิ่งที่ได้มา

“กินปูนร้อนท้อง”

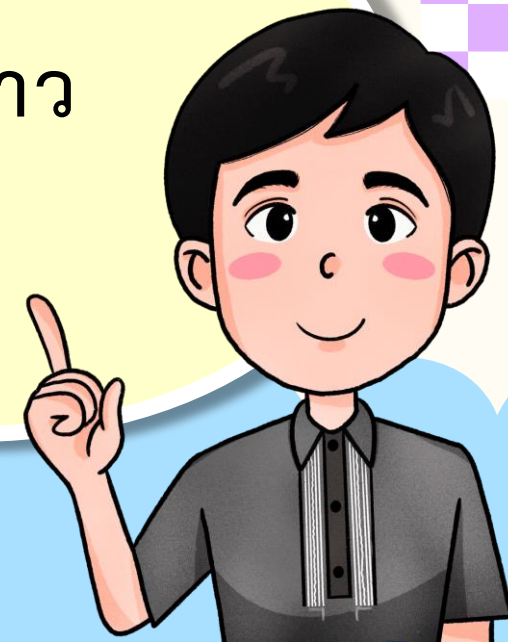
คำพังเพย

หมายถึง คนที่ทำความผิด แล้วแสดงอาการมีพิรุณขึ้นเอง
แสดงอาการเดือดร้อนให้คนอื่นเห็น

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓ จำนวนชวนคิด โดยให้เลือกจำนวนไทยมา ๑ จำนวน แล้ววาดภาพ ประกอบจำนวนให้ถูกต้อง พร้อมเขียนเรื่องราว สั้น ๆ ที่สอดคล้องกับจำนวนไทย

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๓
เรื่อง จำนวนชวงคิด
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำเพิ่มเติม
- ๓) ประเมินการวิเคราะห์จำนวนไทย
กับสถานการณ์ต่าง ๆ

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ทำใบงานที่ ๓
เรื่อง จำนวนชวงคิด
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๓

ใบงานที่ ๓ เรื่อง สำนวนชวนคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง วิจารณ์ภาษา เพื่อการสื่อสาร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพประกอบคำพังเพยหรือสุภาษิตที่นักเรียนชอบ พร้อมเขียนระบุคำพังเพย หรือสุภาษิตนั้น ๆ และเขียนเรื่องราวหรือเหตุการณ์สั้น ๆ ๔ - ๕ บรรทัด ให้สอดคล้องกับความหมาย

ชื่อสำนวน.....

สรุปการทำกิจกรรม และตรวจสอบความถูกต้อง

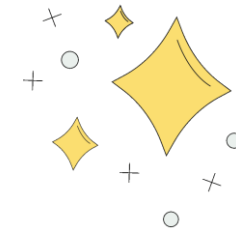
คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา
เรื่อง จำนวนไทย มีอะไรบ้าง

คำตอบ : มีความรู้ในการใช้จำนวนไทย
ทั้งด้านการพูดและเขียนได้เป็นอย่างดี

บทเรียนครั้งต่อไป

การอ่านเรื่องน่ารู้ คู่สำนวนไทย

รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบงาน เรื่อง อ่านเรื่องน่ารู้ คู่สำนวนไทย
- รูปภาพสำนวนไทย
- บัตรสำนวนไทย

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

